

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35279
Nom	Fonaments educatius de la logopèdia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau de Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau de Logopèdia	6 - Fonaments educatius de la logopèdia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
FABUEL ESTEVE, MARIA NIEVES	100 - Didàctica i Organització Escolar

RESUM

L'assignatura Fonaments educatius de la logopèdia introdueix a l'alumne en les bases didàctiques i organitzatives de la intervenció en les necessitats educatives especials relacionades amb el llenguatge i la comunicació.

És una assignatura pertanyent al Mòdul I, impartida en el primer curs i de caràcter bàsic. Pretén que el logopeda conega i integre els processos d'ensenyament i aprenentatge en el marc escolar, la qual cosa facilitarà la consecució d'aprenentatges posteriors en els mòduls d'avaluació, diagnòstic i intervenció, que consolidaran i ampliaran la formació de l'actual estudiant i futur professional.

Es tracta d'assegurar amb aquesta assignatura una sèrie de coneixements introductoris sobre la Logopèdia com a disciplina, manejar documents normatius i professionals, així com adquirir aquells principis de caràcter didàctic i organitzatiu que els ajuden a dissenyar programes d'intervenció *logopèdica educativa.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No n'hi ha

COMPETÈNCIES

1203 - Grau de Logopèdia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.
- Assessorar les famílies i l'entorn social dels usuaris, afavorint la seua participació i col·laboració en el tractament logopèdic, atenent les peculiaritats de cada cas i incloent-hi la perspectiva de gènere.
- Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.
- Conèixer els límits de les seues competències i saber identificar si és necessari un tractament interdisciplinari.
- Fomentar les habilitats comunicatives en la població general.
- Ser capaç de desenvolupar habilitats com regular el seu propi aprenentatge, resoldre problemes, raonar críticament i adaptar-se a situacions noves.

- Conèixer i valorar de forma crítica la terminologia i la metodologia pròpies de la investigació logopèdica.
- Comunicar de manera oral i escrita les seues observacions i conclusions al pacient, als seus familiars i a la resta de professionals que intervenen en la seua atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació per raons de gènere, edat, creences, llengua, cultura o per altres raons.
- Prevenir, detectar i desenvolupar mesures per superar les situacions de discriminació per raons de gènere en l'àmbit de l'actuació logopèdica.
- Promocionar la cultura de la pau, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Comprendre l'organització dels serveis de logopèdia en l'àmbit educatiu.
- Certificar les constatacions que realitze en l'exercici de la professió, respecte al diagnòstic, pronòstic i tractament logopèdic en l'àmbit educatiu.
- Organitzar, supervisar, dirigir i integrar activitats relacionades amb l'exercici professional en l'àrea d'educació.
- Redactar informes de seguiment i finalització de tractaments en l'àmbit educatiu.
- Participar en l'elaboració, execució i avaluació de programes col·lectius d'educació.
- Capacitat per a treballar en l'entorn escolar formant part de l'equip docent.
- Avaluar i dissenyar estratègies per a la millora de les capacitats comunicatives en entorns educatius formals.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Poder enunciar les teories educatives i identificar les seves implicacions en l'atenció logopèdica.

Conèixer i aplicar els models d'intervenció educativa en relació amb els trastorns de comunicació, llenguatge i parla.

Poder implementar el llenguatge en el disseny curricular de l'educació infantil, primària i secundària obligatòria, atenent la diversitat, necessitats educatives especials i adaptacions curriculars.

Conèixer i manejar els recursos, suports i variables educatives optimitzadores del procés d'intervenció logopèdica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes bàsics en Logopèdia: Aproximació històrica a l'evolució de la intervenció *logopédica en l'àmbit educatiu.

En aquest bloc s'analitza la conceptualització de la disciplina, introduint la terminologia i conceptes clau de la mateixa.

2. Conceptes bàsics en Logopèdia: Teories educatives i implicacions en l'atenció *logopédica.

En aquest bloc s'analitza la conceptualització de la disciplina, introduint la terminologia i conceptes clau de la mateixa

3. Models d'intervenció i aspectes organitzatius en Logopèdia en l'àmbit educatiu: Models i contextos d'intervenció.

En aquest bloc s'examinen els diferents models d'intervenció educativa en els trastorns de comunicació, llenguatge i parla, a més de les condicions i variables educatives en el procés d'intervenció logopédica.

4. Models d'intervenció i aspectes organitzatius en Logopèdia en l'àmbit educatiu: Llenguatge i comunicació en el currículum d'educació infantil, primària i secundària obligatòria.

En aquest bloc s'examinen els diferents models d'intervenció educativa en els trastorns de comunicació, llenguatge i parla, a més de les condicions i variables educatives en el procés d'intervenció *logopédica.

5. Models d'intervenció i aspectes organitzatius en Logopèdia en l'àmbit educatiu: Normativa vigent en el sistema educatiu: Atenció a la diversitat, necessitats educatives especials, models d'individualització didàctica i equips de suport.

En aquest bloc s'examinen els diferents models d'intervenció educativa en els trastorns de comunicació, llenguatge i parla, a més de les condicions i variables educatives en el procés d'intervenció logopédica.

6. Perfil professional i el disseny didàctic de la intervenció *logopédica: El perfil professional i l'organització de la intervenció logopédica.

En aquest bloc s'incideix en el perfil competencial i en els aspectes didàctics del treball logopèdic en tot tipus de contextos, a més d'examinar els components i elements d'un programa d'acció logopédica.

7. Perfil professional i el disseny didàctic de la intervenció *logopédica: La intervenció *logopédica. Funcions, principis, mètodes, recursos i coordinació amb altres contextos.

En aquest bloc s'incideix en el perfil competencial i en els aspectes didàctics del treball *logopèdic en tot tipus de contextos, a més d'examinar els components i elements d'un programa d'acció *logopédica.

8. Perfil professional i el disseny didàctic de la intervenció logopèdica: El disseny dels programes d'intervenció logopèdica.

En aquest bloc s'incideix en el perfil competencial i en els aspectes didàctics del treball *logopèdico en tot tipus de contextos, a més d'examinar els components i elements d'un programa d'acció *logopèdica.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	80,00	0
TOTAL	140,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes presencials de caràcter teòric: explicacions per part del professor, discussió en classe dels temes de la matèria. situacions reals, observació participant. 20 hores.

- Treball de l'estudiant per a l'elaboració d'informes, preparació de treballs pràctics, estudi de casos, etc.
- Tutories programades, individuals o en grup per a seguiment de les activitats de caràcter pràctic.
- Estudi, preparació i realització de les proves d'avaluació.

AVALUACIÓ

L'avaluació es repartirà en 5 apartats:

Apartat 1: Exposició grupal i entrevistes amb centres educatius/sanitaris: 20% de la nota final

Apartat 2: Examen escrit (dos modalitats: Modalitat 1 Aquells que han presentat els informes de classe fins a un 80% dels mateixos; Modalitat 2 aquells que no complixen els requisits per a realitzar la modalitat 1) : 25 % de la nota final. RECUPERABLE

Apartat 3: Informes- activitats de classe i dossier d'Exposicions: 20 % de la nota final

Apartat 4: Extres (llibres voluntaris i col·laboració participativa en l'aula) 5% de la nota final

Apartat 5: Practiques: 30% de la nota final (Estes són de caràcter obligatori la seua presència fins al 80%, La no assistència només ha de deure's a raons de força major degudament documentades (condició de salut sobrevinguda, defunció de familiar fins a tercer grau, citació judicial, examen oficial, acompanyament a un familiar de primer grau per motius mèdics). NO RECUPERABLE.

1r convocatòria examen escrit.

MODALITAT 1: (PART DEL TEMARI) Ho podran realitzar aquells que hagen realitzat el 80 % dels apartats 1, 3 i 5.

MODALITAT 2: (TOT EL TEMARI) Ho realitzaren aquells que no hagen realitzat el 80 % dels apartats 1, 3 i 5.

Per a superar l'assignatura haurà de superar l'examen, realitzar l'exposició i realitzar, almenys, el 80% de les activitats d'aula.

2ª convocatòria.

Aquells que no hagen superat l'assignatura (Sense comptar les pràctiques) una vegada establides les qualificacions finals de la primera convocatòria realitzaran un examen teòric de tot el temari de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Acosta, V. y Moreno, A. (2001). Atención educativa a las necesidades especiales relacionadas con el lenguaje oral. En F. Salvador (Dir.), Enciclopedia Psicopedagógica de necesidades educativas especiales, vol. II, pp. 387-406. Málaga: Aljibe.
- Acosta, V. y Moreno, A. (2001). Dificultades del lenguaje en ambientes educativos. Del retraso al trastorno específico del lenguaje. Barcelona: Masson
- Arnáiz Sánchez, P (2003). Educación inclusiva: una escuela para todos. Málaga: Aljibe.
- Contreras, M.C. (2004). Dificultades del lenguaje y aprendizaje escolar: actuación colaborativa de logopedas, psicopedagogos, profesores y padres de alumnos. Granada: Grupo Editorial Universitario.
- Gallardo, J.R. y Gallego, J.L. (Coord.) (2007). Manual de Logopedia Escolar. Un enfoque práctico. Málaga: Aljibe.
- Gallego, J.L. (Dir.) (2006). Enciclopedia temática de logopedia. Málaga: Aljibe.
- Gallifa i Roca, J. (1990). Models cognitius de l'aprenentatge: síntesis conceptual de les teories de Piaget, Vigotski, Bruner, Ausubel, Sterbreg i Feuerstein. Moià: Raima.
- Gutiérrez Zuloaga, I. (1997). Introducción a la historia de la Logopedia. Madrid: Narcea.

Peña-Casanova, I. (2001). Manual de Logopedia. Barcelona: Elsevier-Masson.

Juárez, A. y Monfort, M. (2001). Estimulación del lenguaje oral. Un modelo interactivo para niños con necesidades educativas especiales. Madrid: Entha.

Complementàries

-

Acosta Rodríguez, V.M. (2003). Las prácticas educativas ante las dificultades del lenguaje. Una propuesta desde la acción: la colaboración entre logopedas, psicopedagogos, profesores y padres. Barcelona: Ars Médica.

Alcantud, F. y Soto, F.J. (Coords.) (2003). Tecnología de Ayuda en personas con trastornos de comunicación. Nau LLibres: Valencia.

Ainscow, M. (2001). Desarrollo de escuelas inclusivas. Ideas, propuestas y experiencias para mejorar las instituciones escolares. Madrid: Narcea.

Iza, M. (2002). Recursos tecnológicos en logopedia. Málaga: Aljibe.

Martín Espino, J.D. (Ed.) (2004). Logopedia escolar y clínica: últimos avances en evaluación e intervención. Madrid: CEPE.

Peñafiel, F. y Fernández, J.D. (Coords.) (2000). Cómo intervenir en logopedia escolar: resolución de casos prácticos. Madrid: CCS.

Romero Pérez, J.F. y Luque Parra, D.J. (2002). Trastornos del desarrollo y adaptación curricular. Málaga: Ediciones Aljibe.

Serra, M., Serrat, E., Solé, R., Bel, A. y Aparici, M. (2000). La adquisición del lenguaje. Barcelona: Ariel Psicología.

Torres, S. (2001). Sistemas Alternativos de Comunicación. Manual de comunicación aumentativa y alternativa: sistemas y estrategias. Málaga: Aljibe

-

<http://www.aelfa.org>

http://www.aneca.es/media/150352/libroblanco_logopedia_def.pdf

<http://centros.educacion.navarra.es/creena>

<http://www.edu.gva.es/oed/areacd/es/plan/esp/index.htm>

<http://www.espaciologopedico.com>

El Aula Virtual será un espacio para facilitar la comunicación y los documentos y recursos necesarios para el desarrollo de las actividades previstas.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

No hi ha modificacions respecte als continguts que apareixen en la guia docent de l'assignatura.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es manté el volum de treball que apareix en la guia docent de l'assignatura.

3. METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura seguirà un model híbrid de docència semipresencial.

Les classes teòriques, d'acord amb el que s'estableix per a tota la titulació, s'impartiran de manera no presencial. Els materials seran posats a la disposició de l'alumnat a través de l'Aula Virtual i les classes s'impartiran de manera síncrona d'acord amb l'horari de classes establert per la facultat.

Les classes pràctiques seran presencials. En el cas en el qual les condicions sanitàries així ho requerisquen, les sessions de pràctiques s'adaptaran al format en línia i s'estendran el temps que determine la Comissió Acadèmica de Títol d'acord amb les directrius que es reben des de Rectorat, impartint-se de manera síncrona d'acord amb l'horari de classes establert per la facultat i utilitzant materials dissenyats per a l'aprenentatge no presencial a través dels recursos d'aula virtual.

Les tutories es realitzaran a través del correu electrònic institucional de la Universitat de València. En cas de considerar-se convenient, es podran realitzar tutories per videoconferència a l'entorn de l'Aula Virtual.

4. AVALUACIÓ

Es manté el sistema d'avaluació que apareix en la guia docent de l'assignatura.

Les proves finals se celebraran d'acord amb el règim que determinen els acords del Consell de Govern vigent a cada moment. En el cas que les circumstàncies sanitàries impedisquen la realització de proves d'avaluació presencials, aquestes s'articularan per mitjà de l'aula virtual.

5. BIBLIOGRAFIA

Al ja indicat en la guia docent, s'afeg:

El Servei de Biblioteques de la UV posa a la disposició de l'alumnat l'accés a manuals en línia. A més, a l'Aula Virtual de l'assignatura s'inclourà una recopilació de materials disponibles en línia.